

INTERVENCIÓ DEL PRESIDENT DE LA GENERALITAT A L'ACTE D'HOMENATGE DE JOSEP MARIA BRICALL

Barcelona, 19 de juny de 2007

Josep Maria Bricall, polític

En les intervencions que m'han precedit han quedat a bastament acreditats els mèrits rellevants del doctor Josep Maria Bricall com a científic social, professor i autoritat acadèmica.

Mèrits més que suficients per considerar-lo una personalitat eminent i un exemple a seguir en l'aspiració col·lectiva de disposar d'una universitat de primer nivell.

Però la personalitat pública del doctor Bricall ha transcendit el món universitari per implicar-se de ple, en determinats moments i etapes de la seva vida, en aquesta tasca d'acció col·lectiva que és la política.

Ho va fer en moments en que aquest determini no era fàcil. Però, a més, ho va fer per camins que no eren els habituals, fins i tot en el món de la política clandestina antifranquista.

Podem dir que l'acció política de Josep Maria Bricall ha estat sempre una acció encaminada al servei de la Generalitat de Catalunya, sense cap altra adherència; sense cap altre interès.

Una acció destinada a donar a conèixer, a fer respectar i a enfortir la institució d'autogovern del poble de Catalunya. Una acció duta a terme, igualment, des del coneixement, el reconeixement i el respecte cap a la pròpia institució.

La demostrada voluntat de servei del doctor Bricall a la Generalitat de Catalunya es va anar congriant de la mà del president Josep Tarradellas, a qui va conèixer a mitjans dels anys seixanta, quan va començar a preparar la tesi doctoral sobre la política econòmica de la Generalitat republicana.

Va ser, doncs, Josep Maria Bricall, un dels pocs catalans que en la dècada dels seixanta freqüentava el president Tarradellas, en un temps on poca gent es recordava de la institució i del seu legítim representant. Ell no només es va proposar recordar-la sinó que la va estudiar en profunditat i amb rigor acadèmic.

Crec que des d'aleshores el doctor Bricall ha mantingut intacta una actitud d'estimació sincera a la Generalitat, i amb ella una disposició de servei permanent.

Aquesta disposició la va poder demostrar quan el retornat president Tarradellas –a finals de l'any 1977, enguany en farà trenta-- el va requerir al seu costat com a Secretari General de la Presidència de la Generalitat, amb l'encàrrec d'organitzar la nostra institució d'autogovern, tot just restablerta.

Es tractava de construir un govern i una administració pràcticament des de zero, només amb el paraigües del decret-llei de restabliment de la Generalitat, que amb astúcia i un alt sentit de la responsabilitat històrica que pesava damunt d'ell, Tarradellas havia negociat durant mesos amb el govern espanyol.

Calia reconstruir govern i governació en un país on pràcticament s'havia perdut la tradició administrativa pròpia, amb uns polítics que tot just estaven sortint de la clandestinitat i que ignoraven –en la majoria dels casos- els mecanismes més elementals de la governació democràtica.

Es pot afirmar que el *govern Tarradellas* va constituir una escola de governació, i d'aquesta escola cal destacar-ne el carisma, el sentit de la història i l'experiència viscuda i apresada pel president Tarradellas.

I també cal remarcar-ne, la voluntat de rigor, d'equilibri i de bon sentit aportada per un reduït grup de col·laboradors del president, entre els que sens dubte sobresurt –malgrat la seva proverbial discreció- Josep Maria Bricall.

És ben cert que aquella Generalitat restablerta disposava de ben poques competències, però en canvi disposava d'un capital preciós, que no era altre que la voluntat d'afirmar la dignitat de la institució de la Generalitat i amb ella l'autoritat del seu President.

Una autoritat que anava més enllà de les competències de cada administració i que s'exercia amb la lògica de ser la màxima representació de l'Estat a Catalunya.

Fer Estat, ser Estat des del primer moment, aquesta era la idea que guiava l'acció política del president Tarradellas, sense deixar-se arrossegar per retòriques sentimentals, ni per falses il·lusions.

Aquesta concepció rigorosa de la Generalitat només podia prosperar si es donaven simultàniament dues condicions polítiques:

- la unitat política catalana entorn de la Generalitat i del seu President ...

- i el reconeixement explícit de la singularitat de Catalunya i del seu autogovern per part de les institucions centrals de l'Estat.

Dels primers passos del nostre autogovern recuperat podem encara extreure'n profitoses lliçons, molt especialment en el moment en què comencen a desplegar un nou Estatut i en el que ens cal i ens caldrà tenir determinació unitària i, alhora, un acusat sentit d'Estat.

Ens cal probablement recuperar –potser millor reinventar- “una certa manera de fer política” que ens faci recuperar la confiança en nosaltres mateixos tant com la confiança i el respecte de la ciutadania, i que ens permeti ser més admirats que rebutjats fora de Catalunya.

Buscar l'admiració i el respecte més que no pas suscitar l'enveja o l'animadversió, ve't aquí el repte que tenim. I ve't aquí l'exemple que podem trobar en la manera de plantejar l'autogovern que va impulsar el President Tarradellas.

Seria una ironia de la història que ara –quan tenim més competències i recursos que mai- no fóssim capaços de fer sentir l'orgull col·lectiu que teníem fa trenta anys per les nostres institucions.

El camí per aconseguir-ho ens l'assenyalen servidors públics de la categoria de Josep Maria Bricall, seguint l'estela deixada pel president Tarradellas.

L'exemple de Bricall transcendeix el seu paper d'un cert marmessor del llegat tarradellà. Ell no s'ha complagut mai en el rol de crític – a vegades fins i tot malhumorat- dels esdeveniments polítics que no li agradaven, ni s'ha erigit en un nostàlgic d'èpoques passades.

El seu ha estat un exemple actiu, de manera que ha mantingut viva la seva disposició de servei públic sempre que ha estat requerit, posant el seu compromís civil i el seu profund respecte pels afers col·lectius per davant de qualsevol altra consideració.

Com ho va fer quan se li va fer l'encàrrec de diagnosticar i assenyalar els camins del futur de la institució universitària; o quan el president Pasqual Maragall el va comissionar per establir els fonaments del Consell de la Cultura i de les Arts.

Entenc que aquesta disposició de servei públic i aquest capteniment institucional de Josep Maria Bricall no prescriu.

Per tant no s'ha m'acut altra manera de tancar aquest acte que manifestant-li el reconeixement de la institució de la Generalitat per serveis que ha prestat al llarg de tots aquests anys; i pels que ben segur seguirà prestant.

Catalunya i les seves institucions no es poden permetre el luxe de prescindir de la intel·ligència, l'experiència i el bon sentit del ciutadà Josep Maria Bricall.

Moltes gràcies